31976L0371

1976.4.15. *AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA* L 102/1

A BIZOTTSÁG IRÁNYELVE

(1976. március 1.)

a takarmányok hatósági ellenőrzésére szolgáló közösségi mintavételi módszerek meghatározásáról

(371/76/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a legutóbb a csatlakozási okmánnyal [1] módosított, a takarmányok hatósági ellenőrzésénél alkalmazandó közösségi mintavételi és analitikai módszerek bevezetéséről szóló, 1970. július 20-i tanácsi irányelvre [2] és különösen annak 2. cikkére,

mivel az említett irányelv előírja, hogy a takarmányok hatósági ellenőrzését, amelynek célja a takarmányok minőségére és összetételére vonatkozó törvényi, rendeleti, és közigazgatási rendelkezésekből eredő követelmények betartásának ellenőrzése, közösségi mintavételi és analitikai módszerek alkalmazásával kell végrehajtani;

mivel első lépésként a takarmányok összetevőinek és adalékanyagainak, illetve, a mikroorganizmusok és peszticid szermaradványok kivételével az ezen takarmányokban esetlegesen előforduló nemkívánatos anyagoknak és termékeknek az ellenőrzését szolgáló mintavételi módszereket kell meghatározni;

mivel az ezen irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A tagállamok előírják, hogy a mikroorganizmusok és a peszticid maradványok kivételével a takarmányösszetevők, az adalékanyagok és a nemkívánatos anyagok, illetve termékek meghatározása tekintetében végzett, a takarmányok hatósági ellenőrzésére szolgáló mintavételezést, az ezen irányelv mellékletében előírt módszerek szerint kell végrehajtani.

2. cikk

A tagállamok legkésőbb 1977. január 1-jéig hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

3. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1976. március 1-jén.

a Bizottság részéről

P. J. LARDINOIS

a Bizottság tagja

---

[1] HL L 73., 1972.3.27., 14. o.
[2] HL L 170., 1970.8.3., 2. o.

MELLÉKLET

MINTAVÉTELI MÓDSZEREK

1. CÉL ÉS ALKALMAZÁSI TERÜLET

A takarmányok minőségének és összetételének hatósági ellenőrzésére szolgáló mintavételezést az alábbiakban leírt módszerek szerint kell elvégezni. Az így nyert mintákat a mintavételi tételek reprezentatív részének kell tekinteni.

2. MINTAVÉTELI ELLENŐRÖK

A mintavételezést a tagállamok által erre a feladatra felhatalmazott ellenőrök végzik.

3. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Mintavételi tétel: egy egységet képező, vélelmezetten egységes tulajdonságokkal rendelkező termékmennyiség.

Elemi minta: a mintavételi tétel egy pontjából vett mennyiség.

Átlagolt minta: ugyanazon mintavételi tételből vett elemi minták összessége.

Redukált minta: az átlagolt minta reprezentatív része, melyet osztási folyamaton keresztül nyernek az átlagolt mintából.

Vizsgálati minta: a redukált minta, vagy a homogenizált átlagolt minta egy része.

4. MINTAVÉTELI ESZKÖZÖK

4.1. A mintavételi eszközöket olyan anyagokból kell készíteni, amelyek nem szennyezhetik a mintavételre kerülő termékeket. Ezeket az eszközöket a tagállamoknak hivatalosan is engedélyezniük kell.

4.2. **Szilárd takarmányok mintavételére ajánlott eszközök**

4.2.1. *Kézi mintavétel*

4.2.1.1. Lapos fenekű, függőleges oldalú lapát.

4.2.1.2. Nyílással vagy rekeszekkel rendelkező mintavételi szúrcsap. A mintavételi szúrcsap méretének összhangban kell lennie a mintavételi tétel jellemzőivel (a tartály mélysége, a göngyöleg nagysága, stb…), valamint a takarmány részecskeméretével.

4.2.2. *Gépi mintavétel*

Mozgásban lévő takarmányok mintavételére engedélyezett gépi eszközök használhatóak.

4.2.3. *Mintaosztó*

A minta megközelítően egyenlő részekre való felosztására tervezett eszköz, amely elemi minták vételére, valamint redukált és vizsgálati minták elkészítésére is használható.

5. MENNYISÉGI KÖVETELMÉNYEK

5.A. **A takarmányban egyenletesen eloszló anyagok és termékek ellenőrzésére vonatkozóan.**

5.A.1.	*Mintavételi tétel*	
	A mintavételi tételnek olyan nagyságúnak kell lennie, hogy minden egyes összetevőjéből lehessen mintát venni.	
5.A.2.	*Elemi minták*	
5.A.2.1.	Ömlesztett takarmányok:	Az elemi minták minimális száma:
5.A.2.1.1.	2–5 metrikus tonnát meg nem haladó mintavételi tétel esetén	hét
5.A.2.1.2.	2–5 metrikus tonna fölötti mintavételi tétel esetén	$\sqrt{}$ a mintavételi tétel tömegét alkotó metrikus tonnák számának hússzorosa (a), maximum negyven elemi mintáig
5.A.2.2.	Kiszerelt takarmányok:	A mintavételre kerülő göngyölegek minimális száma :
5.A.2.2.1.	1 kg feletti göngyölegek esetén:	
5.A.2.2.1.1.	1–4 göngyölegig terjedő mintavételi tétel esetén:	minden göngyöleg
5.A.2.2.1.2.	5–16 göngyölegig terjedő mintavételi tétel esetén:	négy
5.A.2.2.1.3.	16 göngyöleg feletti mintavételi tétel esetén:	$\sqrt{}$ a mintavételi tételt alkotó göngyölegek száma (a), maximum 20 göngyölegig
5.A.2.2.2.	1 kg alatti göngyölegek esetén	négy
5.A.2.3.	Folyékony vagy félfolyékony takarmányok:	A mintavételre kerülő tartályok minimális száma :
5.A.2.3.1	1 liter feletti tartályok:	
5.A.2.3.1.1.	1–4 tartályig terjedő mintavételi tétel esetén:	minden tartály
5.A.2.3.1.2.	5–16 tartályig terjedő mintavételi tétel esetén	négy
5.A.2.3.1.3.	16 tartály feletti mintavételi tétel esetén	$\sqrt{}$ a mintavételi tételt alkotó tartályok száma (a), maximum 20 tartályig
5.A.2.3.2.	1 liter alatti tartályok	négy
5.A.2.4.	Takarmányblokkok és ásványtömbök:	A mintavételre kerülő blokkok és tömbök minimális száma 25 egységnyi mintavételi tételenként egy blokk, illetve egy tömb, maximum 4 blokkig illetve tömbig
5.A.3.	*Átlagolt minta*	
	Mintavételi tételenként egy átlagolt minta vétele kötelező. A átlagolt mintát alkotó elemi minták összmennyisége nem lehet kevesebb az alábbiaknál:	
5.A.3.1.	Ömlesztett takarmányok	4 kg
5.A.3.2.	Kiszerelt takarmányok:	

(a) Amennyiben az eredmény törtszám, felfelé kell kerekíteni a legközelebbi egész számig.
(b) Azon göngyölegek vagy tartályok esetében, melyek nem haladják meg az 1 liter űrtartalmat vagy 1 kg tömeget, és azon blokkok vagy tömbök esetében, melyek nem haladják meg az 1 kg-os darabtömeget, egy eredeti göngyöleg, tartály, blokk vagy tömb tömegét kell növekménymintának venni.

5.A.3.2.1.	1 kg feletti göngyölegek	4 kg
5.A.3.2.2.	1 kg alatti göngyölegek	4 eredeti göngyöleg tartalmának súlya
5.A.3.3.	Folyékony vagy félfolyékony takarmányok:	
5.A.3.3.1.	1 liter feletti tartályok	4 liter
5.A.3.3.2.	1 liter alatti tartályok	4 eredeti tartály tartalmának űrtartalma
5.A.3.4.	Takarmányblokkok vagy ásványtömbök:	
5.A.3.4.1.	amennyiben egyenként 1 kg felettiek:	4 kg
5.A.3.4.2.	amennyiben egyenként 1 kg alattiak:	4 eredeti blokk vagy tömb súlya

5.A.4. *Vizsgálati minták*

Az átlagolt mintából szükség esetén osztással nyerjük a vizsgálati mintát. Legalább egy vizsgálati minta analízise kötelező. Az analizálásra kerülő vizsgálati minta mennyisége nem lehet kevesebb az alábbiaknál:

Szilárd takarmányok:	500 g
Folyékony vagy félfolyékony takarmányok:	500 ml

5.B. **A takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló nemkívánatos anyagokra, illetve termékekre vonatkozóan, mint pl. az aflatoxinok, az anyarozs, a ricinus és a kenderfélék az egynemű takarmányokban (c).**

5.B.1. *Mintavételi tétel: lásd az 5.A.1. pontot.*

5.B.2. *Elemi minták*

5.B.2.1.	Ömlesztett takarmányok: lásd az 5.A.2.1. pontot.	
5.B.2.2.	Kiszerelt takarmányok:	A mintavételre kerülő göngyölegek minimális száma:
5.B.2.2.1.	1–4 göngyölegből álló mintavételi tétel esetén:	minden göngyöleg
5.B.2.2.2.	5–16 göngyölegből álló mintavételi tétel esetén:	4
5.B.2.2.3.	16 göngyöleg feletti mintavételi tétel esetén:	$\sqrt{\text{a mintavételi tételt alkotó göngyölegek száma (a), maximum 40 göngyölegig}}$

5.B.3. *Átlagolt minták*

Az átlagolt minták száma a mintavételi tétel nagyságának megfelelően változik. A mintavételi tételenként elkészített átlagolt minták minimális száma az alábbiakban látható. Az egyes átlagolt mintákat alkotó elemi minták összsúlyának minimum 4 kg-nak kell lennie.

(a) Amennyiben az eredmény törtszám, felfelé kell kerekíteni a legközelebbi egész számig.
(c) Az 5.A. pontban előírt módszerek az aflatoxinok, az anyarozs, a ricinus és a kenderfélék teljes értékű és kiegészítő takarmányokban történő ellenőrzése esetén alkalmazandóak.

5.B.3.1. Ömlesztett takarmányok

A mintavételi tétel metrikus tonnában megadott tömege:	A mintavételi tételenként esedékes átlagolt minták minimális száma:
1 tonnáig	1
1 és 10 tonna között	2
10 és 40 tonna között	3
40 tonna fölött	4

5.B.3.2.

A mintavételi tétel nagysága göngyölegszámban megadva:	A mintavételi tételenként esedékes átlagolt minták minimális száma:
1 és 16 között	1
17 és 200 között	2
201 és 800 között	3
800 felett	4

5.B.4. *Vizsgálati minták*

Az egyes átlagolt mintákból osztással nyerhetők a vizsgálati minták. Minden *átlagolt mintából* legalább egy vizsgálati minta analízise kötelező. Az analízisre kerülő vizsgálati minta súlya nem lehet 500 g-nál kevesebb.

6. A MINTAVÉTELRE, A MINTÁK ELKÉSZÍTÉSÉRE ÉS KISZERELÉSÉRE VONATKOZÓ UTASÍTÁSOK

6.1. **Általános szabályok**

A mintákat a lehető leggyorsabban kell vételezni és elkészíteni, mindvégig ügyelve a szükséges óvintézkedések betartására, amelyek biztosítják azt, hogy a termék ne változzon meg, illetve ne szennyeződjön. A mintákkal közvetlenül érintkező eszközök, felületek és tartályok tiszták és szárazak legyenek.

6.2. **Elemi minták**

6.2.A. *A takarmányban egyenletesen eloszló anyagok illetve termékek ellenőrzésére vonatkozóan*

A teljes mintavételi tételből véletlenszerűen, körülbelül egyforma nagyságú elemi mintákat kell venni.

6.2.A.1. Ömlesztett takarmányok

A mintavételi tételt képzeletben számos, megközelítően egyenlő részre kell felosztani. Az elemi minták számáról rendelkező 5.A.2. pontban meghatározott számú részt véletlenszerűen ki kell választani, és minden egyes részből legalább egy mintát kell venni.

Adott esetben, a mintavételi tétel mozgatása közben (berakodáskor, illetve kirakodáskor) is végre lehet hajtani a mintavételt.

6.2.A.2. Kiszerelt takarmányok

Miután a mintavétel elvégzésére az 5.A.2. pont szerint kiválasztottuk az előírt számú göngyöleget, minden göngyöleg tartalmának egy részét szúrcsap vagy lapát segítségével ki kell venni. Ha szükséges, a göngyölegek egyenkénti kiürítése után is lehet mintákat venni.

6.2.A.3. Homogén vagy homogenizálható folyékony vagy félfolyékony takarmányok

Miután a mintavétel elvégzésére az 5.A.2. pont szerint kiválasztottuk az előírt számú tartályt, a tartályok tartalmát szükség esetén homogenizálni kell, és minden egyes tartályból ki kell venni egy bizonyos mennyiséget.

Az elemi mintákat a tartályok kiürítésekor is lehet vételezni.

6.2.A.4. Nem homogenizálható, folyékony vagy félfolyékony takarmányok

Miután a mintavétel elvégzésére az 5.A.2. pont szerint kiválasztottuk az előírt számú tartályt, mintákat kell venni a különböző rétegekből.

A tartályok tartalmának kiürítésekor is lehet mintákat venni, ám ebben az esetben az első frakciókat el kell önteni.

A minta összesített űrtartalmának mindkét esetben legalább 10 liternek kell lennie.

6.2.A.5. Takarmánytömbök és nyalósók

Miután a mintavétel elvégzésére az 5.A.2. pont szerint kiválasztottuk a kívánt számú blokkot vagy tömböt, minden blokk vagy tömb egy részét kell venni.

6.2.B. *A takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló nemkívánatos anyagok illetve termékek, mint pl.az aflatoxinok, anyarozs, ricinus és a kenderfélék ellenőrzésére vonatkozóan az egynemű takarmányokban.*

A mintavételi tételt *a átlagolt mintákról szóló 5.B.3. pontban meghatározott számnak megfelelően* több, megközelítően egyenlő részre kell felosztani. Amennyiben ez a szám nagyobb egynél, az 5.B.2. pontban meghatározott elemi minták összes számát megközelítőleg egyelően kell elosztani a különböző részeken. Ezután körülbelül egyenlő nagyságú mintákat kell venni (d) oly módon, hogy az egyes részekből vett minták összmennyisége ne legyen kevesebb az egyes átlagolt mintákra nézve előírt minimális 4 kg-nál. *A különböző részekből vett elemi mintákat nem kell összesíteni.*

6.3. **Átlagolt minták elkészítése**

6.3.A *A takarmányokban egyenletesen eloszló anyagok, illetve termékek ellenőrzésére vonatkozóan*

Az elemi minták összekeverésével kapunk egységes átlagolt mintát.

6.3.B. *A takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló nemkívánatos anyagok vagy termékek, mint pl. az aflatoxinok, az anyarozs, a ricinus és a kenderfélék ellenőrzésére vonatkozóan az egynemű takarmányokban*

A mintavételi tétel egyes részeiből vett elemi mintákat össze kell keverni, majd el kell készíteni az 5.B.3. pontban meghatározott számú mintát, *ügyelve arra, hogy minden egyes átlagolt minta eredete feljegyzésre kerüljön.*

6.4. **Vizsgálati minták elkészítése**

Minden egyes átlagolt minta anyagát óvatosan össze kell keverni, hogy homogenizált mintát kapjunk. Ha szükséges, az átlagolt mintát osztó, illetve a negyedelő módszer segítségével le kell csökkenteni minimum 2 kg-ra, vagy 2 literre (redukált minta) (e).

Ezt követően legalább három, megközelítőleg azonos mennyiségű, az 5.A.4. vagy 5.B.4. pont mennyiségi követelményeihez igazodó vizsgálati mintát kell elkészíteni. Minden egyes vizsgálati mintát egy, a célnak megfelelő külön tartályba kell tenni. Minden szükséges óvintézkedést meg kell tenni a minta összetételének a szállítás vagy tárolás során előforduló esetleges megváltozásának, illetve a minta beszennyeződésének, vagy meghamisításának elkerülése érdekében.

(d) Kiszerelt takarmányok esetében a mintavételre kerülő anyagok tartalmának egy részét szúrcsap vagy lapát segítségével ki kell venni, miután – amennyiben szükséges – kiürítettük a göngyölegeket.

(e) Az esetlegesen előforduló csomókat össze kell törni az egyes átlagolt mintákban külön-külön (ha kell, ki is lehet venni a csomókat, majd porlasztás után visszatenni a mintába).

6.5. **Vizsgálati minták csomagolása**

A csomagokat tartalmazó tartályokat le kell pecsételni, és címkével kell ellátni azokat – a pecsétnek magában kell foglalnia a teljes címkét – oly módon, hogy a pecsét felsértése nélkül ne lehessen kinyitni a konténereket, illetve a csomagokat.

7. MINTAVÉTELI JEGYZŐKÖNYV

Minden egyes mintavételről jegyzőkönyvet kell vezetni, amely lehetővé teszi az egyes mintavételi tételek azonosítását.

8. A MINTÁK CÉLÁLLOMÁSA

Minden egyes átlagolt minta után legalább egy vizsgálati mintát kell késedelem nélkül elküldeni az erre kijelölt vizsgálati laboratóriumba, az analitikus számára szükséges információkkal együtt.